

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

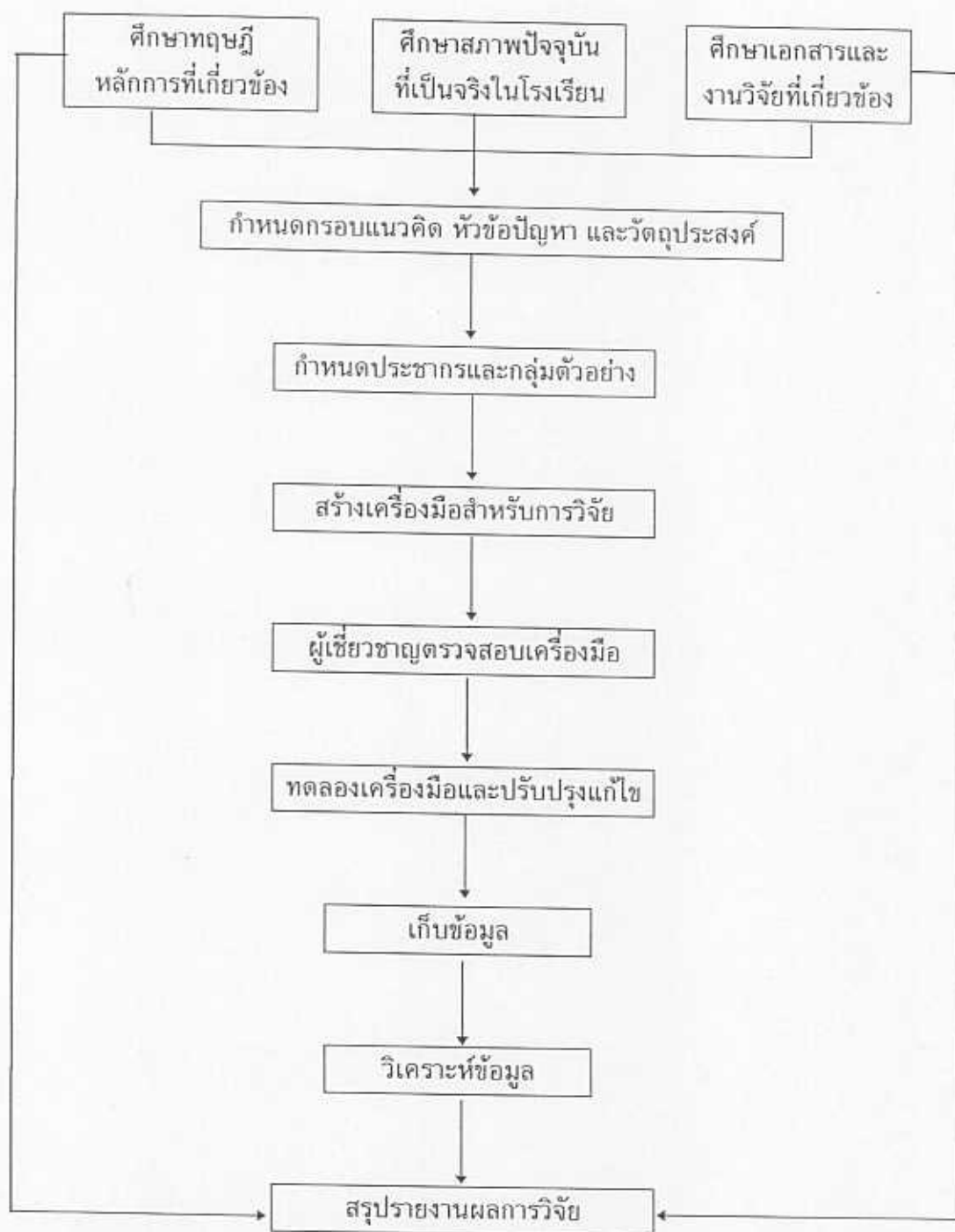
การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานการปกครองนักเรียนของครูฝ่ายปกครองตามความคิดเห็นของครูที่ไม่ใช่ครูฝ่ายปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองกำรมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือใช้ในการวิจัย
- 5) เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ และปรับปรุงแก้ไข
- 6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้และหาความเที่ยงของเครื่องมือ
- 7) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 8) วิเคราะห์ข้อมูล
- 9) เขียนรายงานการวิจัย
- 10) เสนอผลการวิจัย

แผนภูมิที่ 3 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ประชากรประกอบด้วยข้าราชการครูที่ไม่ได้รับแต่งตั้งจากผู้บริหารโรงเรียนให้ทำหน้าที่เป็นครูฝ่ายปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2541 จำนวน 3,190 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก 48 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 36 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 9 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 101 โรงเรียน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนประชากรจำนวน 3,190 คน ผู้วิจัยนำมากำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตาราง R.V. Krejcie และ D.W. Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 343 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

จากจำนวนตัวอย่าง (Sample size) 343 คน นำมาเทียบสัดส่วนเพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 115 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 71 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 111 คน และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 46 คน

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนแต่ละขนาดนำมาเทียบสัดส่วนหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน แล้วสุ่มเลือกอย่างง่าย ได้ผลการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ครูฝ่ายปกครอง

ที่	โรงเรียน	จำนวน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ		
1	ขอนแก่นวิทยายน	225	24
2	กัลยาณวัตร	163	18
3	แก่นนครวิทยาลัย	176	19
4	บ้านไผ่	119	13
5	เมืองพลพิทยาคม	89	10
6	ภูเวียงวิทยานิคม	88	9
7	ชุมแพศึกษา	122	13
8	ศรีกระนวนวิทยาคม	87	9
	รวม	1,069	115

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ครูฝ่ายปกครอง (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	จำนวน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดใหญ่			
1	นครขอนแก่น	105	11
2	ขามแก่นนคร	134	15
3	พล	45	5
4	มัธยมศึกษา	75	8
5	ชนบทศึกษา	58	6
6	หนองสองห้องวิทยา	56	6
7	หนองเรือวิทยา	57	6
8	จตุรมิตรวิทยาคาร	36	4
9	น้ำพองศึกษา	97	10
	รวม	663	71
โรงเรียนขนาดกลาง			
1	ท่าพระวิทยายน	51	6
2	สาวะถีพิทยาสรรพ์	36	4
3	โคกสีพิทยาสรรพ์	48	6
4	มิ่งเมืองขอนแก่น	64	7
5	ขอนแก่นพัฒนศึกษา	21	2
6	ขอนแก่นวิทยายน 2	30	3
7	พระยืนวิทยาคาร	30	3
8	บ้านลานวิทยาคม	38	4
9	รังสรรค์วิทยาคม	29	3
10	แวงใหญ่วิทยาคม	34	4
11	โนนสะอาดวิทยาคาร	23	2
12	เปือยน้อยศึกษา	15	2
13	โคกโพธิ์ไชยศึกษา	27	3
14	บ้านแฮดศึกษา	28	3
15	ฝางวิทยายน	30	3
16	จรเข้วิทยายน	20	2
17	เวียงวังกตวิทยายน	26	3

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ครูฝ่ายปกครอง (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	จำนวน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
18	กุดขอนแก่นวิทยาคม	23	2
19	ศรีหนองขาววิทยา	7	1
20	โนนหันวิทยายน	41	5
21	มัธยมหนองเขียด	10	1
22	หนองเสาเล้าวิทยาคม	11	1
23	สีชมพูศึกษา	42	5
24	นาจานศึกษา	22	2
25	ผาชามวิทยายน	12	1
26	ภูผาม่าน	26	3
27	หนองนาคำวิทยาคม	25	3
28	บัวใหญ่พิทยาคม	24	3
29	น้ำพองพัฒนศึกษา	41	5
30	เขาสวนกวางวิทยานุกูล	29	3
31	ยางคำพิทยาคม	20	2
32	อุบลรัตน์พิทยาคม	40	4
33	ข้าสูงพิทยาคม	30	3
34	โนนขำวิทยา	19	2
35	เวียงน้อยศึกษา	32	3
36	ท่านางแนววิทยายน	23	2
	รวม	1,027	111
	<u>โรงเรียนขนาดเล็ก</u>		
1	แก่นนครวิทยาลัย 2	12	1
2	สีหราชเดโชชัย	18	2
3	ขอนแก่นวิทยาลัย 2	20	2
4	พิศาลปัญญวิทยา	7	1
5	ขอนแก่นวิทยายน 3	4	-
6	ประจักษ์รัฐวิทยาเสริม	23	2
7	บ้านไผ่ศึกษา	10	1
8	บ้านไผ่พิทยาคม	10	1

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ครูฝ่ายปกครอง (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	จำนวน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
9	สันติพัฒนกิจวิทยา	4	-
10	โสภณกเต็นประชาอุปถัมภ์	8	1
11	พลพัฒนศึกษา	8	1
12	คำแคนวิทยาคม	10	1
13	โคกนางามพิทยาสรรพ์	12	1
14	มัธยมโพนเพ็ก	6	1
15	ท่าศาลาประชานุสรณ์	8	1
16	เหล่าใหญ่นาข้าววิทยา	3	-
17	แท่นศิลาหิพย์ศึกษา	11	1
18	ประชารัฐพัฒนาการ	7	1
19	ก้านเหลืองวิทยาคม	17	2
20	ไตรคามวิทยา	7	1
21	เบญจมิตรวิทยา	7	1
22	ภูทองพิทยาลัย	5	1
23	ชัยสมบูรณ์พิทยาลัย	4	-
24	หนองขามพิทยาคม	8	1
25	ศรีเสมาวิทยาเสริม	7	1
26	ป่าหวายวิทยายน	7	1
27	มัธยมตลาดใหญ่วิทยา	7	1
28	เวียงนครวิทยาคม	13	1
29	ชุมแพศึกษาพัฒนาการ	6	1
30	ชุมแพพิทยาคม	10	1
31	ชุมแพวิทยายน	7	1
32	หนองตาไก้ศึกษา	11	1
33	ชัยางวิทยาคม	4	-
34	ดงมันพิทยาคม	13	1
35	พังทวยพัฒนศึกษา	15	2
36	หนองกุงวิทยายน	10	1
37	ม่วงหวานพัฒนศึกษา	11	1

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ครูฝ่ายปกครอง (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	จำนวน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
38	พระธาตุขามแก่นพิทยาลัย	7	1
39	โคกสูงประชาสรรค์	8	1
40	ลำน้ำพอง	6	1
41	นางิ้ววิทยาสรรค์	11	1
42	ดงบังวิทยายน	6	1
43	หนองโนประชาสรรค์	10	1
44	ทุ่งใหญ่รัตนศึกษา	5	1
45	บึงไทรพิทยาคม	13	1
46	พัวดีวิทยาคม	7	1
47	บัวแก้วพิทยาคม	4	-
48	โนนโพธิ์ศรีวิทยาคม	4	-
	รวม	431	46
	รวมทั้งสิ้น	3,190	343

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามกรอบหน้าที่ของฝ่ายปกครอง ตามแนวทางที่กรมสามัญศึกษากำหนดและได้รับคำแนะนำตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจนได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) วิเคราะห์นโยบาย มาตรการ และแนวปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ รวมทั้งกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือ
- 4) เขียนข้อกระทงตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ในข้อ 3
- 5) เสนอเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญให้ตรวจสอบเครื่องมือเก็บข้อมูล
- 6) นำข้อมูลจากการทดลองใช้เครื่องมือ มาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ได้ค่าความเที่ยง 0.96

3.3.2 โครงสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการที่ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการปกครองนักเรียน

ตอนที่ 2 การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด ถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูฝ่ายปกครองด้านการวางแผน การปฏิบัติงาน และด้านการประสานงาน

ตอนที่ 3 การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนของครูฝ่ายปกครอง ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงาน และการประสานงาน

ตอนที่ 4 การส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของครูฝ่ายปกครองด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการประสานงาน

3.3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 ท่าน ทำการตรวจสอบความตรงด้านโครงสร้างและความตรงด้านเนื้อหา แล้วผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จัดพิมพ์เครื่องมือเพื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเหมือน ๆ กับกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนเชียงยืนวิทยาคาร จังหวัดมหาสารคาม 15 คน โรงเรียนยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ 15 คน รวมเป็น 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงของแบบสอบถามในตอนที่ 2, ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC วิเคราะห์แบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.96

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน โดยทำรหัสโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้สุ่มไว้

2) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขออนุญาต และขอความร่วมมือไปยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น เพื่อแจ้งโรงเรียนขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียน และข้าราชการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถาม และขอเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งดำเนินการระหว่างวันที่ 2 สิงหาคม ถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2541 โดยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 343 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 330 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.20

3.5 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ ทำการวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ เพื่อหาความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน 4 ขนาด โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Range test) ตามวิธีของ Scheffe⁺

เกณฑ์การแปลผลข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า มีการแปลผลค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด